

Woorden net als erbij en trouwen

i

Spellingweter 22

Spellingweter 23

▶ Woorden met ei of ij

▶ Woorden met au of ou

1 Kijk goed. Bedek het woord en schrijf het in de zin.

b

- de mevrouw ▶ Die mevrouw is getrouwd met die meneer.
- trouwen ▶ Twee mannen of twee vrouwen kunnen ook trouwen.
- blauw ▶ Blauw is mijn lievelingskleur!
- de dolfijnen ▶ In sommige landen kun je met dolfijnen zwemmen.
- het konijntje ▶ Dat konijntje is twee weken oud.
- de zeilboot ▶ Op vakantie gaan papa en ik met een zeilboot varen.
- dikwijls ▶ Gaan jullie dikwijls eten in een restaurant?
- verdwijnen ▶ Binnen tien tellen moet je verdwijnen.
- jullie lijken ▶ Jullie lijken wel een tweeling.
- erbij ▶ Wil jij erbij komen zitten?
- terwijl ▶ Terwijl jullie slapen, werkt de juf voor school.
- de schouders ▶ Mijn papa heeft brede schouders.
- het schilderij ▶ Is dat schilderij veel geld waard?
- de kabouter ▶ In mijn tuin staat een kabouter.

2 De ridder heeft de woorden in stukjes gehakt. Plak ze weer aan elkaar. Schrijf elk woord in de juiste kolom.

Zoek twee woorden met drie klankgroepen. De gekleurde kaartjes helpen je op weg.

woorden met ij

spijker

bijeen

schilderij

woorden met ou

touwtje

houten

kabouter

3 Zoek rijmwoorden met ou of ij.

- 1 fout   ▶   bv. goud
- 2 geit   ▶   bv. kwijt
- 3 bouwen ▶   bv. vrouwen
- 4 reis   ▶   bv. prijs
- 5 wenkbrauw ▶   bv. kou

- ▶   bv. hout
- ▶   bv. bijt
- ▶   bv. vouwen
- ▶   bv. radijs
- ▶   bv. mouw

4 Schrijf de woorden juist op in de zin. Kies uit ei/ij of au/ou.

Ik twijfel. Fout? Verbeter.

- 1 alt* d   ▶   Ik wil altijd de eerste zijn.   _____
- 2 * dste   ▶   Papa is de oudste van ons gezin.   _____
- 3 h* thakker ▶   De houthakker hakt een eik om.   _____
- 4 k* wgom   ▶   Is kauwgom goed voor je gebit?   _____
- 5 * gen   ▶   Het is je eigen schuld.   _____

5 Maak telkens een goede vraagzin. Schrijf de zin op.

1 hun huis – bouwen – in hout – ? – houthakkers

Bouwen houthakkers hun huis in hout?

2 de poetsvrouw – weer kwijt – ? – is – haar pen

Is de poetsvrouw haar pen weer kwijt?

3 we – kunnen – op dat eiland – ? – goudvissen en dolfijnen – zien

Kunnen we op dat eiland goudvissen en dolfijnen zien?

4 allebei – de keizer en het meisje – eten – een ei – ?

Eten de keizer en het meisje allebei een ei?

6 Vul het verhaal aan. Kies uit:

altijd – spijt – trouwen – rijke – vijf – ontbijt – kwijt – fout – oud

 dichtbij – reis – blij – touw – wou – vrouwen – gauw

Een rijke ridder wilde trouwen met vijf jonkvrouwen.

Enkele jong en enkele oud.

Maar dat liep helemaal fout.

Soms was hij een vrouw kwijt,

dan had hij al vlug spijt.

En met z'n allen aan 't ontbijt

dat lukte niet altijd.

 Na een tijd wou hij eindelijk weer rust,

dus kroop hij gauw

zijn kasteel uit met een touw.

Is hij op reis? Ver of dichtbij?

Geen idee. Maar geen enkele van zijn vrouwen is blij.

7 Luister goed. Schrijf op wat je hoort.

Ik twijfel.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____

Heb je een fout gemaakt? Schrijf het woord opnieuw.

_____

_____

8 Vul het juiste woord met *ei/ij* of *au/ou* in bij elk raadsel. Kies uit:

j_____ - zeurk_____sen - _____sbergsla - kon_____tjes - _____sblokjes - mandar_____n - w_____

 mameg_____en

1 Waarmee spelen Eskimokinderen graag? Met ijsblokjes!

2 Wat is het verschil tussen een paard en een ezel?

Een paard staat in de wei en een ezel dat ben jij.

3 Welke kousen zijn nooit tevreden? zeurkousen

4 Welke groente eten pinguïns het liefst? ijsbergsla

5 Wat is oranje en zegt: "Ik ben een sinaasappel"?

Een mandarijn met een grote mond.

6 Waarom heeft een jager zijn pet achterstevoren op?

Dan denken de konijntjes dat hij naar huis gaat.

7 Hoe noem je vrouwtjes bij papegaaien? mamegaaien

Uit: De grappigste raadsels voor kinderen (ZNU)

Wat is de persoonsvorm?

Ik kan het werkwoord in een zin vinden.

i

Over wie of wat zegt een zin iets?

In elke zin zeggen we iets over iemand of iets. Kijk maar:

- > **Vlooien** zijn lastige kriebeldieren.
- > Later word **ik** stuntman.
- > **Oma en opa** komen vandaag logeren.

1 Over wie gaat de zin? Markeer wie of wat het doet geel.

- 1 De ridder rijdt op het paard.
- 2 Ging jij vorige week naar het kasteel?
- 3 Anette en Jan spelen graag riddertje in het bos.
- 4 In de herfst gaan de ridders naar het toernooi.
- 5 In het bos schrikt de schildknaap heel erg.

2 Vul het werkwoord aan in elke zin.

- 1 De jonkvrouw bv. klimt in de toren van het kasteel.
- 2 De heksen veranderen/veranderden in zwarte katten.
- 3 Een maliënkolder is een trui van ijzeren ringetjes.
- 4 Mensen gaven vroeger soms heksen de schuld als het graan niet wilde groeien.
- 5 Gisteren bv. bezochten we een kasteel.
- 6 Morgen bv. vertrekt de heks naar Spanje.
- 7 Vorig jaar studeerde Jolijt aan de toverschool.

Hoe ziet een werkwoord eruit?

Een werkwoord kan er in elke zin anders uitzien.

Bv. Het kind **eet** een appel.

De kinderen **eten** een appel.

De kinderen **aten** een appel.

3 Zoek het werkwoord in de zin.

a Maak van elke zin een ja-nee-vraag.

Opa **houdt** van taart.

Houdt opa van taart?

1 De schildknaap **zorgt** voor de wapens.

Zorgt de schildknaap voor de wapens?

2 De heksen **vlogen** door de lucht op een bezemsteel.

Vlogen de heksen door de lucht op een bezemsteel?

3 De ridders **vluchten** niet voor de draak.

Vluchten de ridders niet voor de draak?

4 Alle kinderen **rennen** door de gang.

Rennen alle kinderen door de gang?

5 Ook in hun vrije tijd **vochten** ridders vaak.

Vochten ridders ook vaak in hun vrije tijd?

6 Al gauw **rook** het hele Oosterbos naar rotte eieren.

Rook het hele Oosterbos al gauw naar rotte eieren?

7 Lang geleden **bouwden** ze kastelen van hout.

Bouwden ze lang geleden kastelen van hout?

b Markeer het werkwoord in elke zin groen.

Tip: Het werkwoord (de persoonsvorm) staat vooraan in de ja-nee-vraag.

4 **Markeer in de zin:**

- het onderwerp (wie of wat doet het?).
- het werkwoord.

- 1 **Samira** leest een dik boek over ridders.
- 2 **Ze vechten** tegen een gevaarlijke draak.
- 3 Uiteindelijk **verslaan ze** het enge beest.
- 4 In het boek **beleven ridder Sammie en ridder Koos** nog allerlei avonturen.

5 **Maak de zinnen af.**
Bedenk eerst wie of wat iets doet. Bedenk daarna het werkwoord.

- 1 Bv. Ridder Godfried _____ bv. woont _____ in een prachtig kasteel.
- 2 Bv. De ridder _____ bv. vecht _____ met een lans en een schild.
- 3 Bv. De jonkvrouw _____ bv. rijdt _____ op haar paard door het donkere bos.
- 4 Bv. De heksen _____ bv. vliegen _____ door de lucht.

6 **Hoe verliep de les voor jou?**

- Ik kon van een zin een ja-nee-vraag maken.
- Ik kon het werkwoord in een zin vinden.
- Ik kon met de ja-nee-vraag de persoonsvorm vinden.
- Ik werkte goed samen met mijn partner.

Bijlage 2

Blad 2: cijferend delen tot 1 000:

Naam:.....

Staartdelingen zonder rest

$868 : 7 = 124$

8	6	8			7
7			1	2	4
1	6				
1	4				
	2	8			
	2	8			
		0	rest=0		

$968 : 4 = 242$

9	6	8			4
8			2	4	2
1	6				
1	6				
	0	8			
		8			
		0			

$705 : 5 = 141$

7	0	5			5
5			1	4	1
2	0				
2	0				
	0	5			
		5			
		0			

$858 : 3 = 286$

8	5	8			3
6			2	8	6
2	5				
2	4				
	1	8			
	1	8			
		0			

$696 : 6 = 116$

6	9	6			6
6			1	1	6
0	9				
	6				
	3	6			
	3	6			
		0			

$968 : 8 = 121$

9	6	8			8
8			1	2	1
1	6				
1	6				
	0	8			
		8			
		0			

$927 : 9 = 103$

9	2	7			9
9			1	0	3
0	2				
	0				
	2	7			
	2	7			
		0			

Bijlage 4

Blad 3: cijferend delen tot 1 000:

Naam: .....

Staartdelingen met rest

$779 : 3 = 259 \text{ rest } 2$

7	7	9			3
6	:	:	2	5	9
1	7	:			
1	5	:			
	2	9			
	2	7			
		2			rest=2

$979 : 2 = 489 \text{ rest } 1$

9	7	9			2
8	:	:	4	8	9
1	7	:			
1	6	:			
	1	9			
	1	8			rest=1
		1			

$831 : 4 = 207 \text{ rest } 3$

8	3	1			4
8	:	:	2	0	7
0	3	:			
	0	:			
	3	1			rest=3
	2	8			
		3			

$977 : 6 = 162 \text{ rest } 5$

9	7	7			6
6	:	:	1	6	2
3	7	:			
3	6	:			
	1	7			rest=5
	1	2			
		5			

$674 : 5 = 134 \text{ rest } 4$

6	7	4			5
5	:	:	1	3	4
1	7	:			
1	5	:			
	2	4			rest=4
	2	0			
		4			

$818 : 3 = 272 \text{ rest } 2$

8	1	8			3
6	:	:	2	7	2
2	1	:			
2	1	:			
	0	8			rest=2
		6			
		2			

$754 : 7 = 107 \text{ rest } 5$

7	5	4			7
7	:	:	1	0	7
0	5	:			
	0	:			
	5	4			rest=5
	4	9			
		5			

Bijlage 5

Blad 4: cijferend delen tot 1 000:

Naam:.....

0 vooraan in quotiënt

of H en T samennemen

$476 : 6 = 79 \text{ rest } 2$

4	7	6			6
0			0	7	9
4	7				
4	2				
	5	6			
	5	4			
		2			rest=2

$476 : 6 = 79 \text{ rest } 2$

4	7	6			6
4	2		7	9	
	5	6			
	5	4			
		2			rest=2

$126 : 6 = 21$

1	2	6			6
0			0	2	1
1	2				
1	2				
	0	6			
		6			
		0			

$657 : 9 = 73$

6	5	7			9
0			0	7	3
6	5				
6	3				
	2	7			
	2	7			
		0			

$365 : 5 = 73$

3	6	5			5
0			0	7	3
3	6				
3	5				
	1	5			
	1	5			
		0			

$294 : 8 = 36 \text{ rest } 6$

2	9	4			8
0			0	3	6
2	9				
2	4				
	5	4			rest=6
	4	8			
		6			

$286 : 3 = 95 \text{ rest } 1$

2	8	6			3
0			0	9	5
2	8				
2	7				
	1	6			rest=1
	1	5			
		1			

$359 : 4 = 89 \text{ rest } 3$

3	5	9			4
0			0	8	9
3	5				
3	2				
	3	9			rest=3
	3	6			
		3			

Bijlage 5

Blad 4: cijferend delen tot 1 000:

Naam:.....

0 vooraan in quotiënt

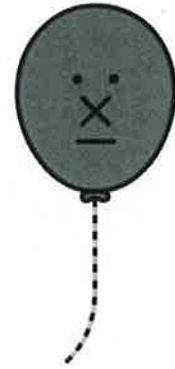
of **H en T samennemen**

$476 : 6 = 79 \text{ rest } 2$

4	7	6			6
0			0	7	9
4	7				
4	2				
	5	6			
	5	4			
		2			rest=2

$476 : 6 = 79 \text{ rest } 2$

4	7	6			6
4	2		7	9	
	5	6			
	5	4			
		2			rest=2

$126 : 6 = 21$

1	2	6			6
1	2		2	1	
	0	6			
		6			
		0			

$657 : 9 = 73$

6	5	7			9
6	3		7	3	
	2	7			
	2	7			
		0			

$365 : 5 = 73$

3	6	5			5
3	5		7	3	
	1	5			
	1	5			
		0			

$294 : 8 = 36 \text{ rest } 6$

2	9	4			8
2	4		3	6	
	5	4			
	4	8			
		6			rest=6

$286 : 3 = 95 \text{ rest } 1$

2	8	6			3
2	7		9	5	
	1	6			
	1	5			
		1			rest=1

$359 : 4 = 89 \text{ rest } 3$

3	5	9			4
3	2		8	9	
	3	9			
	3	6			
		3			rest=3